

Obligace

Obecná část

Mgr. Ivana Stará

Obligace- charakteristika

- Závazek
- Majetkové právo
- Právo relativní
- Věřitel – creditor - strana oprávněná
- Dlužník – debitor – strana povinná
- Žaloba actiones in personam

Druhy závazků

- Civilní – založeny na zákoně a ius civile
- Prétorské – ius honorarium a chráněno prétorským žalobami

Vznik závazku

- Ze smluv- kontrakty - dvoustranné právní jednání mezi živými na základě formy nebo účelu
 - formální- forma je na prvním místě
 - neformální- souhlas stran a účel vystupuje do popředí
- Z deliktu – krádež, loupež, protiprávní poškození cizího majetku, urážka na cti
- Obligace jakoby ze smlouvy
- Obligace jakoby z deliktu- chybí prvek zavinění

Formální kontrakty

- A.slovní – verbální – pronesení určité formule
 - Stipulatio, promissio
- B. písemné- literární- provedení zápisu do účetních knih
 - Syngrafa a chirografa

Neformální kontrakty

- A.Reálné – mutuum
 - compondatum
 - pignus

Vznikají předáním věci

B. Konsensuální - emptio- venditio

locatio- conductio rei

locatio – conductio operaris

locatio- conductio operum

societas

mandantum

Vznikají souhlasem

Inominátní kontrakty

- Do et des
- Do et facias
- Facio et des
- Facio et facias

Dělení a obsah obligace

- Jednostranné
- Dvojstranné
- Formální
- Neformální
- Kauzální
- Abstraktní
- Onerózní
- Lukrativní
- Mortis causa
- Inter vivos
- OBSAH OBLIGACE
- Obligační plnění
- Generické plnění
- Speciální plnění
- Alternativní plnění

Právní ochrana obligace

- Actiones in personam
- Naturální obligace – smlouvy uzavřené s osobami alieni iuris
 - Vzniká dluh, ale dlužník neručí
- Adjektické žaloby – představují výjimku z pravidla, že obligace je vztah osobní a nemůže účinkovat proti třetím osobám
- Actiones poenales- žaloba z deliktů

Změna obligace a převod obligace

- Nastává při prodlení věřitele nebo dlužníka
- Původní plnění se stalo nemožným

- Převod obligace
- Novace- obsah staré obligace se převede do obligace nové a dojde také ke změně osoby
- Cesse- smlouva o postoupení obligačního nároku

Utvrzení obligace

- Usnadnění postavení věřitele při dobývání pohledávky
- Osobní záruka
- Intercesse- záruka zřizovaná třetí osobou
 - Kumulativní
 - Privátní
- Dlužnická solidarita- vedle dlužníka hlavního se staví dlužníci ostatní
- Rukojemství- k dluhu se zavazuje třetí osoba, která přistupuje k závazku hlavního dlužníka(akcesorická a subsidiární povaha)
- Právo zástavní-věcná záruka obligace

Zánik obligace

- Solutio-splnění
- Compensatio – odečtení
- Novatio- novace
- Confusio- splynutí
- Prominutí dluhu